

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Агрономія

**Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Ступеня вищої освіти Бакалавр
за спеціальністю 201 Агрономія
галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство
Кваліфікація: бакалавр із агрономії**

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 201 Агрономія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Полтавський державний аграрний університет, навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, кафедра рослинництва.
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр, бакалавр із агрономії
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Агрономія
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний. На базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС. Термін навчання 4 навчальні роки.
	Диплом бакалавра, одиничний. 180 кредитів ЄКТС. Термін навчання 3 навчальні роки. На базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») Університет має право визнати та перерахувати результати навчання, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки за спеціальностями галузі знань «Аграрні науки та продовольство» не більше ніж 120 кредитів ЄКТС; за іншими спеціальностями не більше ніж 60 кредитів ЄКТС; на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перерахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС.
Форма навчання	інституційна (очна (денна), заочна)
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України Наказ №1565 від 19.12.2016 року Україна Сертифікат серія НД №1782409
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством.
	Університет має право визнати та перерахувати результати навчання, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки за спеціальностями галузі знань «Аграрні науки та продовольство» не більше ніж 120 кредитів ЄКТС; за іншими спеціальностями не більше ніж 60 кредитів ЄКТС; на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перерахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС.
Мова(и) викладання	Державна, англійська (для викладання окремих компонентів)
Термін дії освітньо-професійної	До 01 липня 2025 року

програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://www.pdau.edu.ua/content/agronomiya-opp-bakalavr
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Професійна підготовка спеціалістів, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	<p>Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність – 201 Агрономія</p> <p>Об'єкти вивчення: технологічні процеси вирощування сільськогосподарських культур. Об'єктами професійної діяльності бакалаврів є сільськогосподарські культури та їх сорти (гібриди), селекційний процес, агроландшафти, природні кормові угіддя, ґрунт та збереження і підвищення його родючості, добрива, шкідливі організми і засоби захисту від них, технології виробництва, зберігання та первинної переробки продукції рослинництва.</p> <p>Цілі навчання: формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері агрономії, спрямованих на вирішення комплексних завдань з організації і технології виробництва високоякісної екологічно безпечної сільськогосподарської продукції та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи природничих наук та їх використання для отримання високих та сталих врожаїв сільськогосподарських культур.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові (гіпотеза, експеримент, аналіз, індукція, дедукція, моделювання, узагальнення), спеціальні (лабораторний, вегетаційний, лізиметричний, вегетаційно-польовий, польовий) методи досліджень в агрономії, статистичні методи аналізу даних, агротехнічні заходи, загальні технології вирощування сільськогосподарських культур.</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для лабораторних, лабораторно-польових та польових досліджень в агрономії.</p>
Орієнтація освітньо-професійної програми	<p>Освітньо-професійна з практико-орієнтованим навчанням (прикладна орієнтація).</p> <p>Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень із агрономії.</p>
Основний фокус освітньо-професійної програми	<p>Загальна освіта в галузі агрономії. Акцент на поглибленій спеціальній підготовці в сфері сучасних наукових підходах до технологічних процесів виробництва сільськогосподарських культур із використанням елементів ресурсозбереження, органічного землеробства та екологічної безпеки.</p> <p>Ключові слова: сільськогосподарські рослини і продукти їх первинної</p>

	переробки; ґрунт; добрива; засоби механізації, меліорації та захисту рослин.
Особливості освітньо-професійної програми	<p>Тісна співпраця з підприємствами в галузі виробництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції дозволяє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опанувати сучасні технології та методи використання інноваційних процесів в агропромисловому комплексі під час проектування та реалізації екологічно-безпечних, економічно-ефективних технологій виробництва, зберігання та переробки продукції рослинництва, відтворення родючості ґрунтів різних агроландшафтів; • проходження виробничої практики в провідних агрохолдингах, підприємствах АПК України та зарубіжних господарствах сільськогосподарського спрямування; • підготовка ініціативних фахівців, здатних до швидкої адаптації до сучасних вимог, які ставляться до спеціаліста; • написання наукових робіт, тез, статей; презентації проведених досліджень та пропозицій на науково-практичному рівні.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Фахівець здатний виконувати професійну роботу, перелік якої подається відповідно до Класифікатора професій і може займати такі первинні посади: 2211.1 наукові співробітники; 2211.2 біологи, ботаніки та професіонали споріднених професій; 2213.1 наукові співробітники (агрономія); 2213.2 агрономи.</p> <p>Випускники, згідно КВЕД, можуть проводити такі види економічної діяльності: вирощування зернових, бобових культур і насіння олійних культур у відкритому ґрунті; діяльність сільськогосподарських одиниць, які поєднують рослинництво і тваринництво без визначення спеціалізації; допоміжні види сільськогосподарської діяльності, а також види діяльності, подібні до сільськогосподарських, але не спрямовані на виробництво продукції (збирання сільськогосподарської продукції), які виконують за винагороду або на основі контракт.</p>
Подальше навчання Академічні права випускників	<p>Можливість навчання: НРК України – 7 рівень, QF-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання, електронне навчання, навчання на основі досліджень.</p> <p>Викладання проводиться у формі: лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання, індивідуальних завдань тощо.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання якості освоєння освітньо-професійної програми включає поточний і підсумковий контроль знань (семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти).</p> <p>Поточне оцінювання – на практичних, лабораторних заняттях (усне або письмове опитування, експрес-контроль, виступи</p>

	<p>здобувачів вищої освіти під час обговорення питань, контрольні роботи, тестовий контроль, звіти про лабораторні роботи, презентації тощо).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль – екзамен або залік (диференційований залік).</p> <p>Підсумкова атестація – атестаційний екзамен.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях 8. Навички здійснення безпечної діяльності. 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 10. Здатність працювати в команді. 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин). 2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції. 3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов’язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин. 4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв’язання виробничих технологічних задач. 5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва. 6. Здатність застосовувати методи статистичної обробки

	<p>дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії.</p> <p>7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.</p> <p>8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.</p> <p>9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції. 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. 3. Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права. 4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії. 5. Проводити літературний пошук української та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію 6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії. 7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін. 8. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії. 9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття. 10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії. 11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем. 12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог. 13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог. 14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог. 15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.

	16. Організувати результативні і безпечні умови роботи.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Розробники програми: 3 кандидати сільськогосподарських наук, доценти, штатні співробітники Полтавського державного аграрного університету; 1 директор північного бізнес-регіону ТОВ Сингента Україна; 1 здобувач вищої освіти СВО Бакалавр спеціальність 201 Агроніомія.</p> <p>Гарант освітньо-професійної програми: кандидат сільськогосподарських наук, доцент.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники не рідше одного разу на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, зокрема стажування, в т. ч. за кордоном.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на рівні вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> навчальні приміщення; комп'ютерні класи (лабораторії); спеціалізовані лабораторії; спортивний зал, спортивні майданчики; бібліотека, читальний зал; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; приміщення для науково-педагогічних працівників; гуртожитки; пункти харчування та ін.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним умовам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> бібліотеку, читальний зал з достатнім фондом навчальної, наукової літератури та фахових періодичних видань; електронну бібліотеку ПДАУ: http://lib.pdaa.edu.ua/ офіційний сайт ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/; віртуальне навчальне середовище; необмежений доступ до мережі Інтернет, точки бездротового доступу до мережі; корпоративну пошту; навчальні і робочі плани; графіки навчального процесу; комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін; наскрізну програму практики; електронний ресурс, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін; засоби діагностики якості вищої освіти; електронний репозитарій ПДАУ та ін.
9 – Академічна мобільність	

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Полтавським державним аграрним університетом та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту».

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньо-професійної програми

Код о./к.	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
ОК.01	Ботаніка	4	екзамен
ОК.02	Вища математика	3	екзамен
ОК.03	Генетика	5,5	екзамен
ОК.04	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	екзамен
ОК.05	Інформаційні системи та технології	4	екзамен
ОК.06	Історія та культура України	4	залік
ОК.07	Неорганічна та органічна хімія	6	екзамен
ОК.08	Правознавство	3	залік
ОК.09	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК.10	Фізика з основами біофізики	3	залік
ОК.11	Фізична і колоїдна хімія	6	екзамен
ОК.12	Фізичне виховання	4	диф.залік
ОК.13	Фізіологія рослин	5	екзамен
ОК.14	Філософія	3	залік
ОК.15	Агрометеорологія	3,5	залік
ОК.16	Агрофармакологія	4,5	екзамен
ОК.17	Агрохімія	5	екзамен
ОК.18	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	залік
ОК.35	Геодезія і землевпорядкування	3	екзамен
ОК.19	Ґрунтознавство з основами геології	3	екзамен
ОК.20	Економіка підприємства	3	екзамен
ОК.21	Ентомологія	4	екзамен
ОК.22	Землеробство	5	екзамен
ОК.23	Кормовиробництво і луковництво	4,5	екзамен
ОК.22.01	Курсова робота Землеробство	3	диф.залік
ОК.28.01	Курсова робота Рослинництво	3	диф.залік
ОК.24	Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва	3	залік
ОК.25	Овочівництво	4	екзамен
ОК.34	Овочівництво захищеного ґрунту	3	екзамен
ОК.26	Основи наукових досліджень	3,5	екзамен
ОК.27	Плодівництво	5	екзамен
ОК.28	Рослинництво	5	екзамен
ОК.29	Селекція і насінництво польових культур	6	екзамен
ОК.30	Стандартизація продукції рослинництва	3	залік
ОК.31	Технічні культури	4	залік
ОК.32	Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва	5	екзамен
ОК.33	Фітопатологія	3	екзамен
НП.01	Навчальна практика "Ботаніка"	4,5	диф.залік

НП.02	Навчальна практика "Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва"	3	диф.залік
НП.03	Навчальна практика "Грунтознавство та агрохімія"	4,5	диф.залік
НП.04	Навчальна практика "Землеробство"	3	диф.залік
НП.05	Навчальна практика Рослинництво	1,5	диф.залік
ПП.01	Виробнича практика з агрономії	12	диф.залік
АТ.01	Підготовка та складання атестаційного екзамену	3	тестовий екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		180	
Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми			
Загальний обсяг вибірових компонентів		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		240	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація проводиться у формі атестаційного екзамену.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен є комплексною перевіркою рівня відповідності компетентностей випускників стандарту вищої освіти спеціальності. Атестаційний екзамен регламентується освітньою програмою.
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	Документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти Бакалавр із присвоєнням кваліфікації: бакалавр із агрономії.

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, з обов'язковим залученням до цього процесу представників роботодавців, здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Методичні рекомендації з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.
4. Наказ Міністерства освіти і науки України № 1069 від 04.10.2018 р. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
5. Наказ Міністерства освіти і науки України № 1339 від 05.12.2018 р. Про внесення змін до стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
6. Наказ Міністерства освіти і науки України № 593 від 28.05.2021 р. Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти.

7. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.
8. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.
9. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.
10. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 р. №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
11. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.